

Het nieuw Wetboek van vennootschappen en verenigingen: GPS 2019

Coralie Mattelaer

Advocaat & erkend bemiddelaar in burgerlijke en handelszaken

Brussel - 4 oktober 2019

Programma

- 9u20-9u50:** Het WVV: concreet stappenplan en tijdslijn voor aanpassing van uw statuten
- 9u50-10u15:** Impact van het WVV op de algemene werking van de vzw
- 10u15-10u30:** Koffiepauze
- 10u30-11u00:** Bestuurdersaansprakelijkheid : what's new ?

Impacti

Bram
Van Baelen

Xanne
Holvoet

Coralie
Mattelaer

Marleen
Denef

Benoit
Spitaels

Voor sociale ondernemingen en hun partners,
en voor projecten die positieve impact nastreven

MEER WETEN

ADVOCATEN

ceci n'est
pas un avocat

MEER WETEN

ADVISEURS

100%
oplossingsgericht
advies

MEER WETEN

REGISSEURS

piloot of copiloot
van uw
verandering

MEER WETEN

PARTNERS

partners in
educatie,
cocreatie en
innovatie

MEER WETEN

impactadvocaten.be

Vzw, stichting, ivzw en coöperatie

GPS 2019: het nieuwe Wetboek vennootschappen en verenigingen en aangepaste modellen

Marleen ... (ed.)

Xanne Holvoet • ... Jacobs • Coralie ...
Benoit Spitaels • ... Baelen

= doe-boek!
Nieuwe 3de druk

IMPACT
ADVOCATEN - AVOCATS - LAWYERS

Inhoud

- Voorwoord Tim Van Nieuwenhuyse
- Selectie wetgeving WVV
- Goede inhoudstafel
- Modellen & toelichting voor oprichting conform WVV vzw, ivzw, stichting & coöperatie, met **markering van nieuwigheden voor bestaande rechtspersonen**
- Stappenplan voor aanpassing
- Zeer gedetailleerde concordantietabellen
- KB's ivm erkenning "sociale onderneming" en "beroepsvereniging"

Niet opgenomen:

- KB 29 april 2019 (180 pag !)

Het nieuwe WVV: impact op werking en statuten van vzw

Context en status WVV

- ***Een minister met een missie 2014-2019***
- ***Finaal: Wet van 23 maart 2019, B.S. 4 april 2019***
- ***KB's tot uitvoering:***
 - *Algemeen KB van 29 april 2019, B.S. 30 april 2019*
 - *Specifieke KB's van 28 juni 2019, B.S. 11 juli 2019 : erkenning sociale onderneming & beroepsvereniging*

Ambitie WVV: voor verenigingen en stichtingen?

- **Hoofdzaak = coherentie bevorderen van de regelgeving**
 - **Inkanteling** VZW-wet in eengemaakt Wetboek Vennootschap & Vereniging
 - Wegwerken huidige **tekstuele verschillen** in VZW-wet
 - **Coherentie** regelgeving :
 - Aantal boeken met aan alle rechtspersonen **gemeenschappelijke bepalingen**
 - **Specifieke boeken voor V&S** met 3 hoofdvormen:
 - ✓ vzw, internationale vereniging, stichting
 - ✓ beroepsvereniging als modaliteit van vzw

Structuur WVV

- **18 “boeken” in WVV**

- **Deel 1 - Algemene bepalingen**

- Boek 1 - Inleidende bepalingen
- Boek 2 - Gemeenschappelijke bepalingen aan alle rechtspersonen
- Boek 3 - Jaarrekening

- **Deel 2 - De Vennootschappen**

- Boek 4 - De maatschap, de vennootschap onder firma en de commanditaire vennootschap

- Boek 5 - De besloten vennootschap

- *Boek 6 - De coöperatieve vennootschap*

- Boek 7 - De naamloze vennootschap

- *Boek 8 - Erkenning van vennootschappen (incl. erkenning als “sociale onderneming”)*

Structuur WVV

- **18 “boeken” in WVV**

- **Deel 3 - De verenigingen en stichtingen**

- Boek 9 – VZW (incl. erkenning als beroepsvereniging)
- Boek 10 – IVZW
- Boek 11 – Stichting

- **Deel 4 - Herstructurering en omzetting**

- Boek 12 – Herstructurering van vennootschappen
- Boek 13 – Herstructurering van verenigingen en stichtingen
- Boek 14 – Omzetting van vennootschappen, verenigingen en stichtingen

- **Deel 5 – Europese rechtsvormen**

- Boek 15 – Europese vennootschap
- Boek 16 – Europese coöperatieve vennootschap
- Boek 17 – Europese politieke stichting + Europese politieke partij
- Boek 18 – Europees economisch samenwerkingsverband

PM verwijzingen: per boek met eigen nummering: bv. art. 1 in Boek 3 => artikel 3 : 1

Inwerkingtreding: plan van aanpak, tijdslijn en dwingende bepalingen

Inwerkingtreding – overgangsrecht ?

- **Zie schema in boek**
- **Vanaf 1 mei 2019 nieuw opgerichte vzw, stichting, ...**
 - > WVV integraal van toepassing
- **Op 1 mei 2019 reeds bestaande vzw, stichting,...**
 - > vanaf 1 mei **2019**: vrijwillige vervroegde opt-in mogelijk mits statutenwijziging
 - > vanaf 1 januari **2020**: WVV voor het eerst van toepassing als volgt:
 - **dwingende bepalingen**: van toepassing (zie verder)
 - **aanvullende bepalingen**: van toepassing voor zover de statuten er niet van afwijken
 - **keuzebepalingen**: van toepassing voor zover statuten ze expliciet invoegen
 - i.g.v. **statutenwijziging** (om welke reden dan ook): **verplichte integrale aanpassing** statuten aan WVV

Inwerkingtreding – overgangsrecht ?

- > 1 januari 2024 = ultieme termijn voor aanpassing statuten
- > 1 januari 2029 = voor vzw & ivzw inzake handels-/nijverheidsactiviteiten
 - “bijkomstigheid” blijft tegenwerpelijk
 - Nut: fiscaal verdedigingsargument ?
 - Quid: voor vzw’s opgericht ná 1 mei 2019 ?

onze aanbeveling: zie schema

- ✓ 2019 als overgangsjaar
- ✓ voorbereiding statutenwijziging door RvB najaar 2019
- ✓ goedkeuring statutenwijziging BAV december 2019

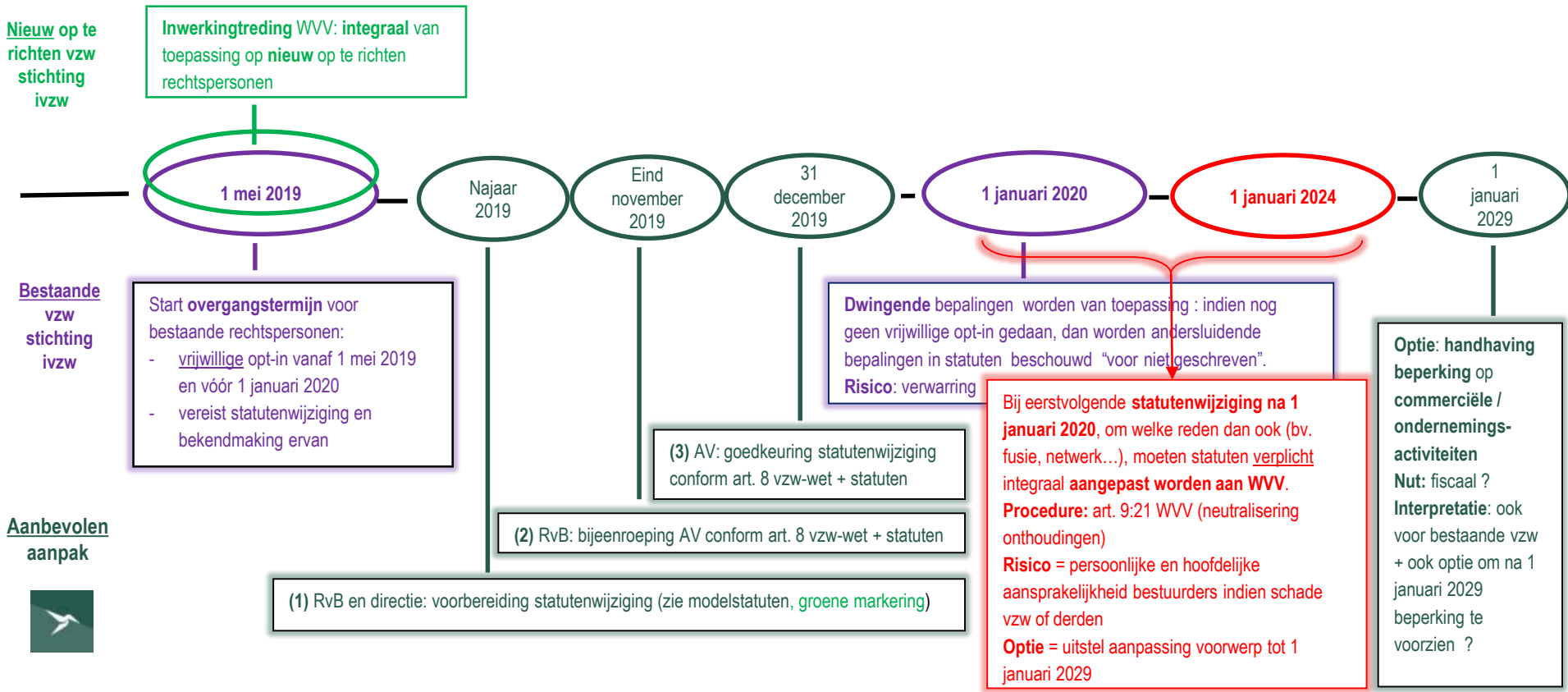

Inwerkingtreding – overgangsrecht ?

- **nieuw aansprakelijkheidsregime bestuurders** : schadeverwekkende feiten die plaatsvinden na de datum waarop WVV op betrokken rechtspersoon van toepassing wordt
- **van rechtswege omzetting op 1 januari 2024** voor beroepsvereniging = vzw
- **vermoeden van erkenning**
 - bestaande **VSO** als “sociale onderneming”
 - *caveat*: indien geen CV, omzetting tot CV verplicht uiterlijk 1 januari 2024
 - bestaande **beroepsvereniging** als “vzw erkend als beroepsvereniging”
 - *caveat*: aanpassing werking huidige beroepsvereniging naar vzw volgens WVV

Tijdslijn en schema voor aanpassing statuten VZW (Marleen Deneff, impact advocaten)

*Ter info: nieuw **aansprakelijkheidsregime bestuurders** geldt voor schadeverwekkende feiten die plaats vinden na de datum waarop WVV op betrokken rechtspersoon van toepassing wordt*

Dwingende bepalingen: checklist voor de statuten van een vzw

- Indien geen vrijwillige aanpassing uiterlijk 31 december 2019
- Nieuwe dwingende bepalingen zonder afwijkingsmogelijkheid (tenzij strenger) van toepassing vanaf 1 januari 2020
 - alles ivm oprichting en algemene identificatie
 - algemene vergadering
 - bijeenroepingstermijn min. 15 dagen
 - verplicht genodigden
 - extra bevoegdheden
 - quorum voor uitsluiting van leden = 2/3
 - neutralisering onthoudingen i.g.v. statutenwijziging
 - geen punten buiten agenda

Dwingende bepalingen: checklist voor de statuten van een vzw

- raad van bestuur
 - vaste vertegenwoordiger voor rechtspersoon-bestuurder
 - geen doorslaggevende stem igv tweehoofdig bestuur
 - algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid enkel voor bestuurders
 - belangenconflictenregeling

- verruiming bevoegdheid orgaan van “dagelijks bestuur”

opt-in & opt-out bepalingen: checklist voor de statuten van een vzw

- Indien geen vrijwillige aanpassing uiterlijk 31 december 2019
- Van toepassing vanaf 1 januari 2020 behoudens uitgesloten in statuten vzw
 - wijziging zetel door raad van bestuur
 - coöptatie van bestuurders door raad van bestuur
 - schriftelijke besluitvorming in raad van bestuur
- Van toepassing vanaf 1 januari 2020 indien voorzien in statuten
 - keuze van woonplaats bestuurders
 - volmacht tussen bestuurders onderling
 - opmaak intern reglement

De wettelijke definities “herschreven”

Impact van twee nieuwe kenmerken ?

- 1) liberalisering van activiteiten
- 2) (on)rechtstreekse uitkering vermogensvoordelen

Typologie: logica van het WVV

1. Boek 1 WVV = generieke definities met wettelijke kenmerken

- “vennootschap”
- “vereniging”
- “stichting”
- “feitelijke vereniging”
- ...

2. Boek 9/10/11 WVV = specifieke definitie rechtspersoon VZW, IVZW & stichting + bijzondere regels werking

⇒ Vb. VZW = “vereniging” volgens Boek 1 + “vzw” volgens Boek 9

“vereniging”: definitie in boek 1 WVV

- *Art 1:2 WVV*
- **Definitie van de “vereniging” (= vzw en ivzw)**

“Een vereniging wordt opgericht bij een overeenkomst tussen twee of meer personen, leden genaamd. Zij streeft een belangeloos doel na in het kader van één of meer welbepaalde activiteiten die zij tot voorwerp heeft. Zij mag rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren of bezorgen aan de oprichters, leden, bestuurders of enig ander persoon, behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel. Elke verrichting in strijd met dit verbod is nietig.”

- ✓ **belangeloos doel** = finaliteit
- ✓ **één** of meer welbepaalde activiteiten = **voorwerp**
- ✓ **verbod op rechtstreekse en onrechtstreekse uitkering van vermogensvoordelen**

“stichting”: definitie boek 1 WVV

- *Art 1:3 WVV*
- **Definitie van de “stichting”**

“Stichting is een rechtspersoon zonder leden, opgericht bij rechtshandeling door één of meer personen, stichters genoemd. Haar vermogen wordt bestemd om een belangeloos doel na te streven in het kader van één of meer welbepaalde activiteiten die zij tot voorwerp heeft. Zij mag rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren of bezorgen aan de stichters, bestuurders of enig ander persoon, behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel. Elke verrichting in strijd met dit verbod is nietig.”

- ✓ belangeloos doel = finaliteit
- ✓ één of meer welbepaalde activiteiten = voorwerp
- ✓ verbod op rechtstreekse en onrechtstreekse uitkering van vermogensvoordelen

VZW en IVZW: definities in specifieke boeken WVV

- *Art 9:1 WVV*
- **Definitie van de "vzw"**
 1. = "vereniging"
 2. met rechtspersoonlijkheid
 3. waarvan de leden "in die hoedanigheid" niet aansprakelijk zijn voor de verbintenissen die de vereniging aangaat
- *Art. 10:1 WVV*
- **Definitie van de "ivzw"**
 1. = "vereniging"
 2. waarvan de rechtspersoonlijkheid wordt erkend door de Koning
 3. en die een doel van "internationaal nut" nastreeft
 4. waarvan de leden "in die hoedanigheid" niet aansprakelijk zijn voor de verbintenissen die de vereniging aangaat

Stichting: definitie in specifiek boek WVV

- *11:1 WVV*
- **geen aanvullingen tov definitie stichting in art. 1:3 WVV**
 - art. 11: 1 verwijst naar optie van de “stichting van openbaar nut” (SON) erkenning bij KB
 - procedure voor erkenning in art. 2:6, §4 WVV
- *11:6 WVV*
 - PM: 1-hoofdig bestuur = nieuw !

Wettelijke specialiteit V&S: eerste onderdeel

1. **Generieke** verenigings- en stichtingsspecialiteit = geen beperking op activiteiten (voorwerp)

⇒ afschaffing : beperking op "handelszaken" uit art. 1 VZW-wet

⇒ toelating: **onbeperkte** "handelsactiviteiten",
"ondernemingsactiviteiten", "economische activiteiten",
"marktactiviteiten", enz.

⇒ te controleren: specifieke specialiteit vzw's in bepaalde sectoren: strenger ?

Liberalisering activiteiten : doen of denken ?

- Fiscaliteit ?
 - inkomstenbelasting: “bijkomstigheid” als criterium voor RPB in art. 182,2 WIB 92
 - fiscaal aftrekbare giften: exclusieve domeinen
 - BTW
- Vrijwilligerswetgeving ?
- Impact op sectorreglementering en subsidiekader ?
- Risico op stakingsvorderingen o.g.v. VI.104 WER ?
- Besmettingsgevaar ondernemingsactiviteit ?
- Oneigenlijk gebruik vzw ?
- Interpretatie rechtspraak ?

Meer details ? toelichting Marleen Deneff op hoorzitting van 25 juni 2018, zie verslag, parl.st. Kamer nr. 54/3119

Liberalisering: impact in concreto

- gemengde activiteiten = denken komt voor het doen !
- statuten: duidelijk splitsing van belangeloos doel & voorwerp
- vzw (& ivzw): optie om “bijkomstigheid” te behouden ?

Wettelijke specialiteit V&S: tweede onderdeel

2. Uitkeringsverbod = *“rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren of bezorgen”*

- ✓ geen rechtstreekse uitkering
- ✓ geen onrechtstreekse uitkering =
“...wordt als onrechtstreekse uitkering beschouwd elke verrichting waardoor de activa van de vereniging of de stichting dalen of haar passiva stijgen en waarvoor zij hetzij geen tegenprestatie ontvangt, hetzij een tegenprestatie die kennelijk te laag is in verhouding tot de waarde van haar prestatie.” (art. 1:4 WVV)

⇒ Benchmark = marktconformiteit van tegenprestaties

- ✓ gratis diensten voor leden ? (art. 1:4 WVV: expliciet toegelaten *“binnen haar voorwerp en in het kader van haar doel vallen”*)

Verbod uitkering vermogensvoordelen: impact in concreto ?

- Verbod respecteren door geen:
 - andersluidende bepalingen in de statuten
 - handelingen in strijd met wettelijk verbod en statuten
- Risico's en knipperlichten ?
 - Bestuurders ? aansprakelijkheid + aandacht belangenconflictenregeling
 - Begunstigden ? Zie sancties
- Sancties schending uitkeringsverbod ?
 1. Nietigheid van besluit tot uitkering
 2. Nietigheid van de rechtspersoon
 3. Fiscale risico's

Wijzigingen in de werking van de vzw (ivzw en stichting) ?

= aandachtspunten voor werking
en statuten

“Nieuwigheden” WVV

• Oprichting en algemene identificatie ?

- – “In oprichting” (2:2): overname na oprichting binnen 3 maanden
- – Openbaarmaking (2:7 en 2:9):
 - (elektronisch) verenigingsdossier + publicatie B.S.
 - onderscheid oprichtingsakte ≠ statuten ≠ uittreksel met nuttige info
- – Naam (2:3): verbod verwarring (bestaande naam of andere rechtsvorm)
- – Zetel (2:4)
 - Mogelijkheid om enkel **gewest** te vermelden in statuten
 - **Wijziging door RvB** igv verplaatsing met zelfde taalregime (tenzij uitgesloten in statuten)

“Nieuwigheden” WVV

- **Oprichting en algemene identificatie ?**

- Taalwetgeving (2:33): min respect taalgebied + optie officiële taal Europa

- Keuze van woonplaats (2:54): optie = voor bestuurders op zetel

- “statutaire zetelleer” (2:146): aanknopingspunt toepasselijk recht (IPR)

- **RvB en AV**

- Email communicatie als geldig alternatief (2:32)
- Gewone regels beraadslagende organen (2:41)

- **Leden**

- Aantal: min 2 (1:2)
- Inzagerecht (3:103)

“Nieuwigheden” WVV

- **Raad van bestuur: samenstelling ?**

art. 13, eerste lid vzw-wet

- minstens 3 bestuurders (uitz. als 3 leden: dan 2 bestuurders, inclusief optie doorslaggevende stem)
- minstens 1 bestuurder minder dan aantal leden

art. 9:5 WVV

- minstens 3 bestuurders (uitz. als slechts 2 leden: dan 2 bestuurders mogelijk, maar verbod op doorslaggevende stem)
- geen verplichting van 1 bestuurders minder dan aantal leden

“Nieuwigheden” WVV

- **Algemene vergadering vzw**

- Oproeping (9:14):

- Termijn wordt min 15d
- Verplicht genodigden = bestuurders en commissaris
- Agenda verplicht: stukken op eerste verzoek

- Extra/expliciete bevoegdheden (9:12):

- Kwijting bestuurders & commissarissen
- Verenigingsvordering
- Inbreng om niet algemeenheid doen of aanvaarden

- Punten buiten agenda: niet meer mogelijk ?

- Onthoudingen i.g.v. statutenwijziging (9:21) = geneutraliseerd

- Quorum uitsluiting leden (9:23) = 2/3

“Nieuwigheden” WVV

- **Raad van bestuur vzw**

- Vaste vertegenwoordiger igv rechtspersoon-bestuurder (2:55)
- Intern reglement (indien statutair toegelaten, 2:59)
- Duur mandaat ? naar keuze bepaalde of onbepaalde duur
- Schriftelijke besluitvorming (tenzij statutair uitgesloten, 9:9 & 11:10)
- Deelname via volmacht (mogelijk indien statutair voorzien, 9:9 & 11:10)
- Coöptatie bestuurders (tenzij statutair uitgesloten, 9:6)
- Doorslaggevende stem (vervalt indien RvB met 2, 9:5)

“Nieuwigheden” WVV

- **Algemeen vertegenwoordigingsorgaan vzw & stichting (9:7, §2 & 11:7, §2)**

- Enkel voor bestuurder(s)

- Pro memorie onderscheid:

- “*algemene* vertegenwoordigingsmacht bestuur” (= bv. tweehandtekeningclausule in statuten) = enkel bestuurder
- “*specifieke* vertegenwoordigingsbevoegdheid” (= bv. extra-statutaire delegatie) = elke lasthebber

- **Voorwerp-overschrijdende handelingen vzw:** bindend (9:11)

Belangenconflictregering voor bestuurders

- **Raad van bestuur vzw & stichting** (art 9:8 en 11:8 WvV)
 - Rechtstreeks of onrechtstreeks belang van **vermogensrechtelijke** aard
 - In alle v&s:
 - **Meedelen** vóór beraadslaging en beslissing
 - Verklaring en toelichting opnemen in **notulen**
 - Andere dan “kleine” v&s volgens art. 3:47 (vereenvoudigd schema voor boekhouding): extra verantwoording door bestuursorgaan van genomen besluit + gevolgen + in **jaarverslag**
 - v&s met commissaris: **toelichting** over “vermogensrechtelijke gevolgen” in aparte sectie van zijn verslag
 - Indien **meerderheid bestuurders geconflicteerd**: beslissing door AV, uitvoering door bestuur
 - **Sanctie**: nietigheid besluit ?
 - **Uitzondering**: gebruikelijke verrichtingen aan marktconforme voorwaarden en zekerheden (wie controleert ?)

“Nieuwigheden” WVV

- **Dagelijks bestuur (9:10 & 10:10 & 11:14)**

- Wettelijke definitie

- verruiming (correctie Cass. 2009)

- bijzondere vertegenwoordigingsbevoegdheid dagelijks bestuur = één of meer “personen” (≠ beperkt tot bestuurders)

- Toezicht door RvB

- **Nietigheid van besluiten, stemmen en misbruik van minderheid (2:42 e.v.)**

- Gronden

- Procedure

- Gevolgen

- **Nietigheid rechtspersoon (2:40 + 9:4 + 10:4 + 11:5)**

“Nieuwigheden” WVV

- **Erkenning van de vzw**
 - als “sociale onderneming” ? Neen, vrij te gebruiken label voor vzw’s
 - als “beroepsvereniging” (9:24)
- **Herstructureringen verenigingen en stichtingen (boek 13)**
 - I. Echte fusie of splitsing door inbreng & ontbinding zonder vereffening
 - Verschil in opties naargelang “verkrijger” = vzw & ivzw, private stichting of stichting van openbaar nut
 - II. Inbreng om niet van algemeenheid of bedrijfstak
 - wel algemene optie voor alle verenigingen en stichtingen
 - gemiste kans om wettekst leesbaar te maken !

“Nieuwigheden” WVV

- **Gerechtelijke ontbinding (2:109 ev)**
 - niet-neerlegging jaarrekening
 - verwijzing door “kamer voor ondernemingen in moeilijkheden”
- **Vereffening – vereffenaar:** verduidelijkingen & aanvullingen in algemeen kader van vereffening
- **Ontbinding – vereffening “grote”:** extra verplichtingen documentatie en rol commissaris

Omzettingen

- **Omzettingen (boek 14) = in continuïteit**
 - omzetting van vennootschap in vzw of ivzw ?!
 - omzetting van een vzw in een erkende CVSO of een CV erkend als SO
 - omzetting van vzw in ivzw
 - omzetting van private stichting naar SON

Huidige vzw-wet (art. 17)

Klein (= vereenvoudigde kasbkh)

max 1 van 3 drempels van toepassing

1. Jaargemiddeld 5 VTE
2. 312.500 euro ontvangsten
3. 1.249.500 euro balanstotaal

Groot (= dubbel boekhouden KB 1975)

Ten minste 2 drempels van toepassing van 3 voormeld bij klein

Zeer groot (= commissaris aanstellen)

- Jaargemiddeld 100 FT
OF "minstens 2 criteria te boven"

1. 50 VTE
2. 7.300.000 euro ontvangsten
3. 3.650.000 euro balanstotaal

WVV (artt. 1:28, 1:29, 3:47 en 3:48)

"Klein" met vereenvoudigd schema

max 1 van 3 drempels overschrijden

- Jaargemiddeld: 5 VTE
- 334.500 euro ontvangsten
- 1.337.000 bezittingen/ontvangsten

Micro (= micro-schema KB)

max 1 van 3 drempels overschrijden

- jaargemiddeld: 10 VTE
- 700.000 euro omzet
- 350.000 balanstotaal

Klein met verkort schema

max 1 van 3 drempels overschrijden

- jaargemiddeld: 50 VTE
- 9 mio jaaromzet
- 4,5 mio balanstotaal

Groot (= commissaris aanstellen + jaarverslag)

"andere dan kleine vzw's"

= minstens 2 drempels van toepassing voormeld bij klein (met verkort schema)

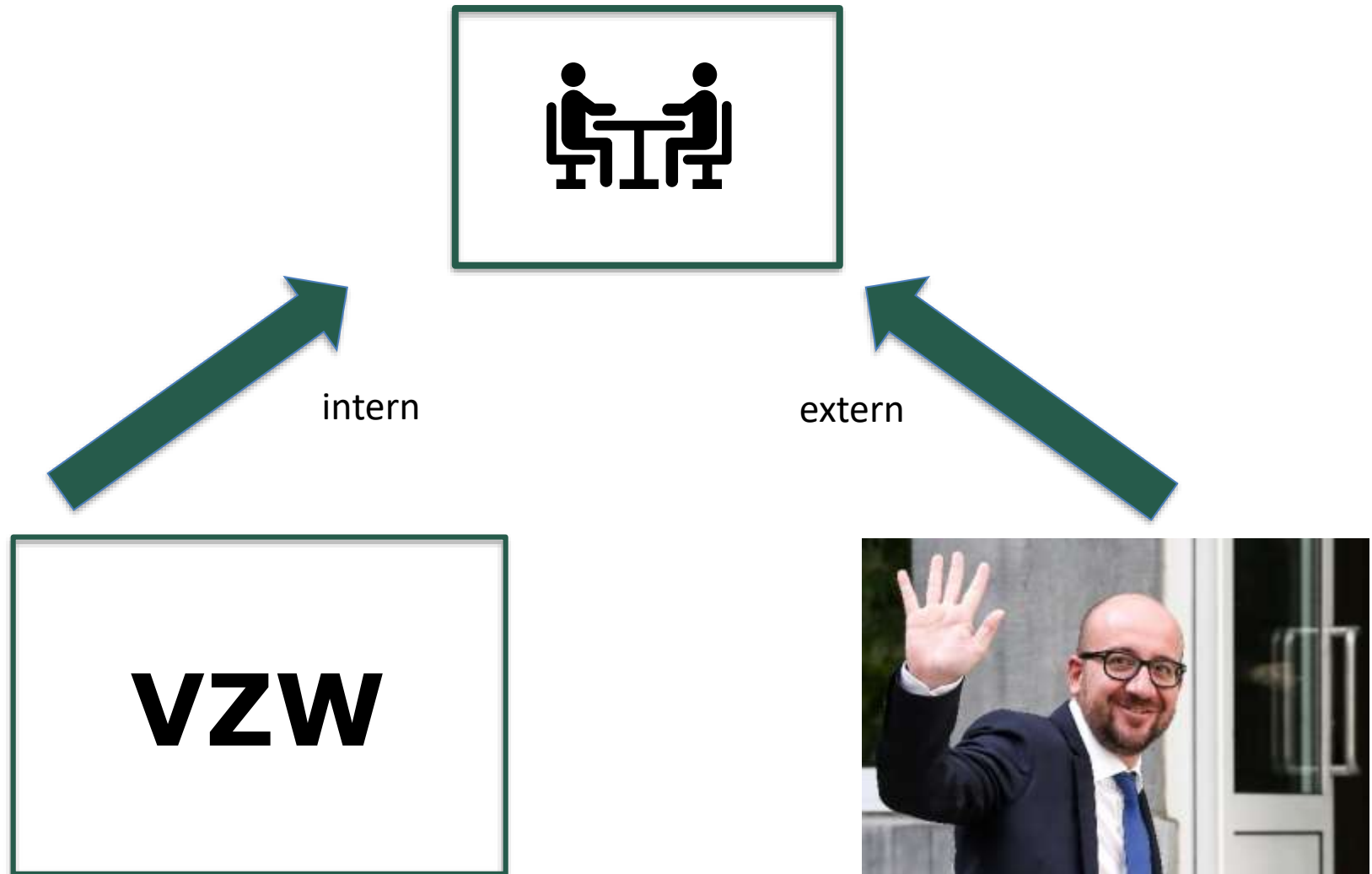
CHECK KB 29 april 2019, titel 3 + bijlagen 6-8

Bestuurdersaansprakelijkheid: what's new ?

Vooraf: de driehoeksrelatie van de bestuurder - interne en externe bestuurdersaansprakelijkheid

Kader en algemene rechtsgronden

Zorgvuldigheidsverplichting: bestuurder als bonus pater familias – *"handelend als een normaal vooruitziend bestuurder, geplaatst in dezelfde omstandigheden"*

1. Voor alle verenigingen: art. 2:56 WVV – art. 2:58 WVV
2. Voor verenigingen in staat van faillissement: art. XX.225- XX.227
Wetboek Economisch Recht (WER)

Bestuurs aansprakelijkheid WVV

- **Art. 2:56 WVV** : uitgangspunten interne & externe aansprakelijkheid
 - bestuurders
 - bestuurders in rechte
 - feitelijke bestuurders
 - fout =
 - (1) Overtreding van wettelijke bepalingen of statuten van VZW
 - (2) *“kennelijk buiten marge waarbinnen normaal voorzichtige en zorgvuldige bestuurders, geplaatst in dezelfde omstandigheden, van mening kunnen verschillen”*
 - schade
 - oorzakelijk verband
- **Hoofdelijke aansprakelijkheid tav VZW/derden** tenzij “melding” aan andere bestuurders, opgenomen in “notulen”

Bestuursaansprakelijkheid WVV : Fout

- (1) = schending van een wettelijke verplichting die op bestuurders rust
 - Bv. niet-nakoming van verplichting (neerlegging van jaarrekening)
 - Bv. niet-aangeven van Sabam
 - Bv. niet-doorstorten van bedrijfsvoorheffing
 - Bv. misbruik van verenigingsgoederen

Bestuurdersaansprakelijkheid WVV: fout

- *(2) "kennelijk buiten marge waarbinnen normaal voorzichtige en zorgvuldige bestuurders, geplaatst in dezelfde omstandigheden, van mening kunnen verschillen"*
 - Bv. opzetten van een grote musicalproductie zonder haalbaar financieel plan;
 - Bv. sportploeg sluit spelerscontracten af zonder sponsors of bron van inkomsten: "koekendoos-boekhouding";
 - Verderzetting kennelijk verlieslatende activiteit (cfr. art. XX.227 WER).
- Art. 2:52 WVV: alerts & toepassing ?
- Mythe van de kwijting

Bestuurdersaansprakelijkheid WVV: schade en oorzakelijk verband

- **Schade:**

- Bijzondere schade aan derde (=schuldeiser) of rechtspersoon zelf (=VZW)
- **CAP ?**
 - => beperking op bestuurdersaansprakelijkheid (art. 2:57 WVV)
 - In geval van eenmalige lichte fout
 - Zowel intern als extern
 - Geldt als beperking voor alle bestuurders (=totaliteit)
 - => beperking in functie van
 - gemiddelde omzet over laatste drie boekjaar
 - gemiddeld balanstotaal
- CAP niet van toepassing bij: niet-doorstorting van bedrijfsvoorheffing, niet betaling BTW en onbetaalde RSZ-schulden

Bestuurdersaansprakelijkheid WVV

- Art. 2:57 WVV: de maximum aansprakelijkheid (zgn. 'cap')?

- 1. Cap** ifv gemid. omzet & balanstotaal in 3 boekjaren voorafgaand aan vordering
↓
125.000 < 350.000 & ≤ 175.000
- 2. Cap** ifv gemid. omzet & balanstotaal in 3 boekjaren voorafgaand aan vordering
↓
250.000 < 700.000 & ≤ 350.000
- 3. Cap** ifv overschrijding max 1 van volgende drempels in 3 boekjaren voorafgaand aan vordering
↓
1 Mio
 - 1) omzet/jaar = 9.000.000 euro
 - 2) balanstotaal = 4.500.000 euro
- 4. Cap** bij overschrijding van beide drempels sub 3, doch niet grenzen sub 5 in 3 boekjaren voorafgaand aan vordering
↓
3 Mio
- 5. Cap** ifv overschrijding min 1 van volgende drempels in 3 boekjaren voorafgaand aan vordering
↓
12 Mio
 - 1) omzet/jaar = 50 Mio euro
 - 2) balanstotaal = 43 Mio euro

2. Voor VZW in staat van faillissement

1. **art. XX.225 WER** = “kennelijk grove fout” bijgedragen tot faillissement

- **uitzondering** = indien vzw

- gemiddelde omzet/BJ < 620.000 euro (excl. BTW)
- balanstotaal laatste BJ < 370.000 euro

2. **art. XX.227 WER** = “kennelijk onredelijke verderzetting van verlieslatende activiteit”

- **uitzondering** = vzw onder vereenvoudigde boekhouding

= max 1 van volgende criteria (art. 3:47,§2 WVV)

- equivalent van 5 FTE
- ontvangsten = 334.500 euro (excl. BTW)
- balanstotaal = 1.337.000 euro

3. **art. XX.226 WER** = aansprakelijkheid RSZ-schulden

Nut en rol van notulen

- “*Verba volant, scripta manent*”
- notulen van de Raad van Bestuur = eerste verdedigingsinstrument
- “Wik – en weegnotulen”: opties vergelijken binnen de marge waarbinnen bestuurders van mening kunnen verschillen
- collegiale besluitvorming = streven naar consensus zonder stemming, maar in tijden van crisis...
 - Notuleren van afwijkende mening
 - bewustzijn: een onthouding is geen tegenstem !

Rapportering

- **Rapporteringsflow**
 - Interval: maandelijks/driemaandelijks/ ...
 - Consistente methode van rapportering
 - Niet enkel financiële en operationele indicatoren, ook over wijzigende regelgeving en impact op werking
- Nut van een aantal **standaard agendapunten, bv.**
 - RSZ & BTW-doorstorting
 - Nieuwe/komende regelgeving
 - Tussentijdse budgetcontrole
 - Rapportering comités
 - ...
- Bij grote VZW: **gespecialiseerde comités**
 - Auditcomité
 - Investeringscomité
 - Benoemingscomité
 - Projectcomité (bv. bouw)

Verzekering bestuurdersaansprakelijkheid

- **Waarom?**
 - Bescherming van het privé-vermogen van de bestuurder en dekking van hoog oplopende verdedigingskosten
- **Wat is gedekt?**
 - Financiële gevolgen schade-eis
 - Schade uit externe bestuurdersaansprakelijkheid
 - Meestal ook schade uit interne bestuurdersaansprakelijkheid
 - Begaan tijdens uitoefening bestuursmandaat
- Lees **kleine lettertjes** (bv. uitsluitingen, verdedigingskosten...)

Met dank voor uw aandacht !
Nog vragen ?

coralie.mattelaer@impactadvocaten.be

